

Traumapatient som inkommer via receptionen AKM AS

Syfte och omfattning

Majoriteten av traumapatienter inkommer med ambulans på bår. Detta dokument har skapats för att säkerställa omhändertagandet av traumapatienter som kommer via receptionen och är en arbetsbeskrivning för sjuksköterskor och undersköterskor på akutmottagningen.

Anamnes

Anamnestagning görs strukturerat i receptionen och AMLS kan användas. Det är viktigt att förstå skademekanismen patienten har varit utsatt för. LÖF har tagit fram en nationell mall för skademekanism och larmnivåer som skall följas även i receptionen; [Nationella traumalarmskriterier - broschyr \(lof.se\)](#). Uppfyller patienten något av kriterierna nedan ska larm dras utifrån dessa, förutsatt att skadan skett inom 24 timmar.

Situation / Skademekanism:

Trafikskadehändelsevs.....	☐ Förare ☐ Passagerare ☐ Fram ☐ Bak	☐ Airbag ☐ Bälte ☐ Barnbilstol ☐ Hjälms	Fallskada ☐ Fall 0-5m	Annan skademekanism ☐ _____ ☐ Kläm/krosskada ☐ Brännskada	☐ Penetrerande våld ☐ Trubbigt våld
☐ Bilolycka >50km/h utan bilbälte (eller bältesanvändning okänd) ☐ Utkastad ur fordon ☐ Fastklämd med losstagningstid >20min ☐ MC-olycka (eller motsvarande) >35 km/h		☐ Fall >5m ☐ BARN – Fall >3m ☐ BARN – påkörd/överkörd av motorfordon			
Observandum ☐ Successiv försämring av misstänkt allvarligt skadad patient		☐ Ökad blödningsrisk (antikoagulantia) ☐ Ålder <5 år eller >60 år ☐ Allvarlig grundsjukdom			☐ Hypotermi <35°C ☐ Drogpåverkad ☐ Gravid

Fritext:

Aktuellt:

Fysiologiska kriterier	AF:	A	☐ Behov av ventilationsstöd
	Sat:	B	☐ AF <10 eller >29 ☐ BARN – Tecken på andningspåverkan
	P: BT: /	C	☐ BT <90 eller ej palpabel radialispuls ☐ BARN – Kapillär återfyllnad >2 sek ☐ BARN – Puls (0-1 år <90 eller >190, 1-5 år <70 eller >160)
	RLS:	D	☐ RLS-85: ≥ 3 eller ☐ GCS: ≤ 13
Anatomiska kriterier			☐ Ansikts/halsskada med hotad luftväg ☐ Penetrerande skada på huvud, hals, bål eller extremiteter ☐ ≥ 2 frakturer på långa rörben ☐ Svår smärta i bäckenet / misstänkt bäckenfraktur ☐ Misstänkt ryggmärgsskada
			☐ Öppen skallskada / impressionsfraktur ☐ Instabil/deformerad bröstorg ☐ Stor yttre blödning ☐ Amputation ovan hand/fot ☐ Brännskada över 18% eller inhalationsskada

Spinal rörelsebegränsning

Patienter som således inkommer via receptionen efter ett trauma och är adekvata/RLS1 ska informeras om att ligga still på tilldelad bår tills undersökning skett.

Patienter som är desorienterade, exempelvis av droger eller demens bör rörelsebegränsas manuellt i väntan på undersökning av läkare.

Patient med tecken till en ryggmärgspåverkan ska rörelsebegränsas med traumatransfer.

Undersökning

Undersökning av patienten sker sedan efter ABCDE-konceptet, strukturerat med hjälp av ATSS/ATLS. Om patienten via palpation uppvisar nacksmärta ska denne ligga stilla och inte röra nacken i väntan på läkare.

Kliniktilhörighet

Om patienten utsatts för trauma som faller under Nivå 1 ska sorteras som kirurg/traumapatient.

Om patienten utsatts för trauma som sorteras till Nivå 2 och inkommer till akutmottagningen inom 120 minuter så bör patienten sorteras som en kirurg/traumapatient.

Om längre tid förflutit sorteras patienten utifrån symtom (Ortopedi, kirurgi, plastikkirurgi, ÖNH osv.).

Roller och ansvar

Avdelningschef för akutmottagningen ansvarar för att:

- Berörd personal har kännedom om gällande rutin
- Skapa förutsättning för att rutinen ska kunna följas

Berörd personal i receptionen ansvarar för att:

- Följa rutinen och meddela ev. felaktigheter/avvikelser till författaren

Traumansvarig sjuksköterska ansvarar för att:

- Upprätthålla dokumentet

Referenser

ATSS, Akut TraumaSjukvård för Sjuksköterskor. 2014 3:e upplagan *ATLS*

Landstingets ömsesidiga Försäkringsbolag (Löf) Säker Traumavård. hämtad 2017-10-10 från:

<http://lof.se/patientsakerhet/vara-projekt/saker-traumavard/>

Traumamannual: [Traumamannual.pdf \(sharepoint.com\)](#)

Dokumenthistorik

Reviderat av

2018: Marie Ellmin, Claes Juhlin och Fredrik Linder.

2020-11-25: Josefine Gustafsson, MLA-kirurgdelen akutmottagningen. Kontroll av dokument, tagit bort halskrage och ersatt med spinal rörelsebegränsning. Kontroll av tillgänglighet.

2021-03-19: Jenny Karlsson och Fredrik Linder.

Godkänt

Jenny Byttner, sektionschef akutsjukvård

Viktor Ekström, avdelningschef akutmottagningen

Josefine Gustafsson, MLA kirurgdelen

Anette Skoglund, verksamhetschef akutsjukvård och internmedicin

Giltigt till: december 2022